

Доля "Оракула"

Василь Бережний

1

Величезний Луна-парк сяяв різнобарвними вогнями, гримів музикою, закликаючи до веселощів і розваг. Химерними зигзагами шугали то вгору, то вниз каретки "Супер-1000", катаючи верескливі парочки, що їм аж дух забивало; плавно, під музику кружляв, наче котився похилими площинами, велетенський парасоль "Халігалі", обліплений молоддю. Вигуки, сміх, пісні так насичували повітря, що ходити тут і не заразитися цим було неможливо. А проте в цьому гаморі сновигало двоє, здається, зовсім байдужих до розваг. Правда, дівчина — гарненька чорнявка, її звати Дайана, — пробувала розворушити свого супутника, але марно. В очах високого, трохи сутулого Хаймана стояла похмура нудьга, і дівчині не вдавалося прогнати цей дивний, незвичний вираз. Вона й сама спохмурніла.

— Покатаємось? — Дайана пожадливо простежила за швидкою кареткою "Супера". Юнак не відповів, наче й не чув. — Зрештою, що сталося, Хаймане?

Він поглянув на неї наче спросоння, щось буркнув нерозбірливе, і деякий час вони знову йшли мовчки. Але Дайана хвилювалася все дужче.

— Може... може, ти передумав?

— Що? — Хайман провів долонею по своїй великій голові, вкритій ріденьким волоссям. — А... Не говори дурниць. — Нахилившись, поцілував її в щоку. — Ми одружимося, як і домовились, хіба що ти сама...

— То чого ж ти такий кислий сьогодні?..

Хайман, зітхнувши, кивнув на карусель:

— Та от... крутяться, веселяться, а завтра, може, плакатимуть гіркими сльозами....

— Ти таке кажеш... Хто те може знати, окрім бога?

— "Оракул".

— Закінчили? — в голосі Дайани вчувалась недовіра і подив.

— Так. Уже працює.

— І тобі не радісно? Здійснився такий проект! Це ж твій проект!

Хайман знизав плечима і поглянув на неї, як на малу дитину.

— Може... не працює? Чи фінансові труднощі? — допитувалась Дайана.

— Це був би кращий варіант, — буркнув Хайман.

Ех, з якою радістю він розповів би їй про свого електронного бога, якому ревно служив останніх три роки, якби цю радість сьогодні не розтоптили. "Оракул" має видавати свої прогнози тільки тому, кого вони стосуються, і нікому іншому. Дружині не дадуть "Картки фатуму" її чоловіка, синові — батькову чи навпаки. Ні за які гроші! Таємниця гарантована, і ніхто не може... А от і змогли. Два молодики, маючи фальшиві перепустки, пройшли до службового приміщення і в коректній, але категоричній формі зажадали картку одного політичного діяча, який виставив свою кандидатуру на

виборах. Він пообіцяв підготувати... Тепер Хаймана мучило сумління: чому піддався на шантаж? Чому не підняв тривоги? Він добре знав, чому: хочеться жити, жити! Але хіба це виправдання? А прогноз для того чоловіка несприятливий — комп'ютер пророкує: через тиждень бідолаха потрапить в автомобільну катастрофу. На порятунок — один шанс із ста.

— І невже ваш "Оракул" може справді пророкувати майбутнє?

— Для того ж ми й створили його...

"А чи не розповісти їй про тих гангстерів? — майнула думка. — Ні, допомоги ніякої, а дурниць може наробити... Прохопиться хоч словом, і тоді вважай..." Хайман озирнувся: чи не стежать?

Людське вировище витріщилося на нього сотнями очей. Хайман провів язиком по сухих губах і, стиснувши долоню нареченої, посунув далі. Почувався огидно: ятрила совість, щеміла, наче рана, посипана сіллю, а як погамувати її — не знав.

Мало-помалу Дайана таки втягнула його в розмову. І хоч їй, студентці медичного факультету, важко було досягнути дивовижну електронну систему, названу "Оракулом", Хайман спробував пояснити.

Явища і ситуації в світі взаємно зв'язані, обумовлені. Причому ланцюжок причин і наслідків, буває, тягнеться через тисячоліття. У відповідь на запитливий погляд Дайани він згадав, як вони в Парижі були на виставці скарбів із гробниці Тутанхамона і там дізналися, що всі, хто разом з Картером порався в поховальних камерах фараона, передчасно померли... Каскад причин породжує лавину наслідків. У пам'яті "Оракула" — уся статистика, він враховує випадковість і необхідність. На основі теорії імовірності, математичного аналізу безперервних процесів, а також "теорії катастроф", що показує, як жива тканина може раптово змінювати свій стан, — "Оракул" може простежити лінію життя кожної людини.

— Лінія життя, — сказала Дайана, — а навіщо комп'ютерові лінії на долонях?

— У тебе взяли відбитки долонь?

— Так. У батька і мами теж. Навіть малий Джоник притуляв долоньку. Чи не комедія?

— Ні, це дуже важлива інформація для "Оракула". Візерунок ліній на долоні людини — це не випадковість.

— А що ж? У кожного — інакші.

— Тож-бо й воно. Лінії долонь — це код генетичного шифру організму. "Оракул" розшифровує цей код і одержує інформацію про набір генів, які визначають життєздатність організму, про карб, поставлений спадковістю, — а там запрограмовано не тільки здоров'я, а й хвороби... До цього додай ще геть-чисто всі лікарські картки, введені в пам'ять комп'ютера. Отже, в нього зосереджена майже вся інформація про кожного, і це дає змогу прозирати долю...

Зненацька хтось штовхнув Хаймана, він повернув голову і побачив о д н о г о з т и х. Той буркнув пробачення, підморгнув по-змовницькому, нахабно і зник у натовпі.

У Хаймана одразу розболілася голова — певне, підскочив тиск. Настрій йому

остаточно зіпсувався. Запитання Дайани тільки дратували, і вона зрештою перестала надокучати, ішла мовчки, опираючись на його руку.

"З ним щось діється,— подумала дівчина.— Ніколи ще він не був такий". Уздрівши величезний пластиковий козирок бару, сказала:

— Зайдемо?

Випивши бокал хересу, Хайман відчув, як йому одлягло від серця. І це одразу вловила Дайана, її очі зблиснули радістю, усмішка освітила обличчя.

— Ти ж не знаєш, що сьогодні сталося...— почав Хайман, підводячи голову,— що було зі мною.

— А що? — Дайана подалася вперед, аж блузка на грудях ростебнулася.— Чого ж ти мовчав?

— Та...— Хайман озирнувся і, насупившись, замовк.— Потім, поговоримо потім,— сказав упівголоса.— Не оглядайся і будь весела.

Дайана миттю відчула небезпеку, вся напружилась і сиділа, як на голках. Намагалася вдавати веселу, але те виходило так комічно, що Хайман розсміявся.

— Ну, годі вже кривлятися, краще ходімо звідси.

Нахабство, з яким його переслідували ті два типи, обурило Хаймана. Якого біса! Мідні лоби, телепні з інтелектуальним рівнем горил!

Їдучи у вагоні монорейкової магнітної магістралі, що креслила над містом стокілометрову пряму, Хайман усе розповів Дайані.

— Тепер ти розумієш, яка ситуація, люба? І навіть вечора не дали провести спокійно, тварюки.

Повз вікно пролітали сліпучі ліхтарі, здавалося, вагон у шаленому леті пробиває купи світла і кучугури темряви, і це миготіння наче наелектризувало Хаймана — схилившись до своєї нареченої, він сипав їй у вухо своє обурення, свої жалі, і вона співчувала, справді ситуація склалася гостра, небезпечна, і хтозна, як знайти вихід з неї...

— І ти даси їм таку картку? — гарячим шепотом спитала Дайана.— Невже даси?

— А що ж вдієш? — знизав плечима Хайман.— Це ж мафія.

— Так,— замислено промовила Дайана,— від тих горлорізів можна чекати чого завгодно. І все ж таки... Уклякати перед насильством...

— Я боюсь передусім за тебе, крихітко. Помітила їхні пики? Забачивши їх, дитина не усміхнеться. Якщо я не поступлюсь...

Дайана підвела на нього повні тривоги очі. Так, це правда: щоб добитися свого, ці типи почнуть убивати або калічити Хайманових близьких, рідних. Затягуватимуть петлю, доки жертва не задихнеться. І все ж таки...

— На коли ти їм пообіцяв?

— Сказав, що в нас не всі дані про його дружину.

— А до чого тут вона?

Хайман злегка торкнувся губами її щоки.

— Ти ось ще не дружина, та й то впливаєш на моє життя! Уяви собі: після сімейного

скандалу чоловік сідає за кермо машини...

Дайана пригорнулась до нього, заглянула в очі.

— Ми ніколи не будемо сваритися, правда? На світі й так багато зла...

Хайман ствердно кивнув. Деякий час обоє мовчки спостерігали за вогнями міста — воно поволі оберталося, як гігантська розцвічена карусель.

— І все ж таки мусимо щось зробити...— обізвалась Дайана.— Мене обурює насильство!

Хайманові здалося, що очі її зблиснули електричним розрядом.

— Ну, що ми можемо зробити? Порадь.

Дівчина повернулася до нього і наче обпекла поглядом.

— Найперше, давай попередимо того діяча...

— Колверта? Вони ж пильнують його, підслуховують телефонні розмови.

— А ми не по телефону. Давай під'їдемо. Адреса є?

Хайман дивувався з її рішучості, це було для нього щось нове й несподіване. Отака тендітна...

Помітивши, що він вагається, Дайана почала умовляти і то з такою переконливістю, з таким завзяттям, що Хайман усвідомив: це та хвилина, коли можеш стати або чоловічиною, якого люблять на все життя, або ганчіркою, яку презирливо відкинуть.

— Гаразд, їдьмо,— сказав якомога твердіше, хоч їхати до того Колверта йому хотілося не дужче, аніж стрибати в крижану воду.

Дайана міцно стиснула його руку:

— Я знала, що ти не боягуз!

Вона пашла якоюсь дивовижною силою, і це Хайман відчував фізично. Вагання наче вітром здуло, небезпека почала здаватися не такою вже й страшною. Та що це вони взяли собі в голову, ті нещасні горили? Не буде, не буде по-їхньому!

З монорейкової залізниці пересіли на метро і пронеслися попід містом ще кілометрів з двадцять — до кінцевої зупинки. Вихопившись на поверхню, сіли в таксі й помчали тихими вуличками приміської зони. Світло фар вихоплювало з темряви ажурні паркани, за якими товпились дерева та білили котеджі. Хайман приглядався до номерів на хвірточках, вілла Колверта наближалась з кожною хвилиною, коли раптом по них ударили снопи світла, і якась машина загородила дорогу. Таксист різко загальмував — Дайану і Хаймана кинуло до спинки переднього сидіння.

— Можна б трохи легше,— пробурчав Хайман, підтримуючи свою наречену за плечі.— Тобі дуже боляче?

— Нічого,— скривилась Дайана,— я, мов бейсбольний м'яч...

Шофер, затуляючись долонею од світла, виправдувався:

— Так різонув нахаба — в очах потемніло...

У сліпучому світлі фар з'явилася чорна постать. Хайманові тенькнуло серце: мафіозо... Гангстер наближався спроквола, мовби хизуючись своєю ходою. Руки — в передніх кишенях штанів, на очі насунутий маленький округлий капелюх.

Підійшовши до таксі, він заглянув усередину і поманив пальцем Дайану. Секунду

дівчина сиділа не зворухнувшись, потім узялася за ручку дверцят... У Хаймана промигнула думка: не пустити! Та він одразу й відкинув її. Що з того? Сіпнувся й собі вслід за нареченою, але мафіозо, вихопивши з кишені пістолета, прошипів:

— Сиди!

Дайана випросталась, притулила долоні до грудей, наче її білі тонкі руки могли захистити від кулі. Хайман в якомусь заціпенінні дивився на ці освітлені руки,— видно було навіть тоненькі сині жилки,— а потім ковзнув поглядом по обличчю. Голова з чорним німбом волосся нахилена вперед, брови зсунуті, примружені очі вп'ялися в нападника. Той стояв на відстані не більше двох метрів і, помітивши, що дівчина не зводить очей з його пістолета, сказав:

— Подобається? Гарна цяцька!

Дайана мовчала, не відриваючи погляду від чорної цятки.

— Та ти не жахайся, кралечко. Якщо перестанеш плутати нам карти...

— Стріляй, боягузе,— тихо промовила Дайана.

— От бачиш, яка ти... не гречна,— осклабився той.— Ми хотіли по-джентльменському...

Дуло пістолета хитнулось угору, націлюючись на бліді руки, складені на грудях. Дайана стояла, як заворожена.

— Слухай, ти! — нарешті обізвався Хайман.— Припини, а то я...

— Сиди,— буркнув мафіозо,— у нас розмова своя...

Хайман закліпав очима: чи йому здалося, чи справді — цятка пістолета почала відхилятися вбік. Таки відхиляється! Тепер уже добре видно... От сучий син, лякає...

Цієї миті тріснув постріл. Шофер пригнувся, а Хайман інстинктивно заплющив очі. Та, коли розклепив повіки, побачив, що Дайана стоїть, як і перед цим, тільки опустила руки, а нападник хилитається, немов п'яний, силкується підібрати капелюха, що валяється під ногами. Обличчя в нього все закривавлене, кисть, в якій він щойно стискав пістолет, потрощена.

— Ур-р...— захарчав у безсилій люті, упав навznak, ударившись потилицею об асфальт, і вже не ворухився.

Машина позадкувала, все ще засліплюючи таксі, розвернулася і фуркнула геть.

Дайана знесилено упала на сидіння і ледве чутно прошепотіла:

— Поїхали... до Колверта.

Хайман поклав їй руку на плече:

— Слухай, як це сталося?

— А так... Треба мати силу волі... Вірити...

— Я подумав: розірвало пістолет. Але чому?

— Скривилося дуло.

— Ти... це ти зробила?! Ох, і молодчина! Феноменально! Ми приїхали, тут живе Колверт.

Мовчазний таксист зупинив машину і поглянув на чорноволосу пасажирку зі страхом та побожністю.

Після тієї пам'ятної ночі Дайана злягла. Тяжке нервово напруження так виснажило дівчину, що батьки викликали лікаря, а про заняття нічого було й думати. Хайман хотів провідати, але вони попросили дати їй спокій хоч на кілька днів.

— Давай позустрічаємось на екрані відеофону, добре? — говорила Дайана тихим, слабим голосом, і коли б він не бачив її обличчя з тінями під очима, то не повірив би, що цей голос належить їй.

— Гарзд, люба, набирайся сили.

— А як з Колвертом?

— Досі нібито нічого, з дому не витикається, найняв охорону.

— А що каже твій "Оракул"?

— Поки що загроза існує. Ще не минув рокований термін.

— А коли минає?

— Днів через три.— Хайман усміхнувся.— Ти так хвилюєшся за Колверта, ніби він твій родич.

— Він людина, громадянин,— обличчя Дайани спохмурніло,— як же нам не хвилюватись?

— Заспокойся, все буде о'кей, він же не маленька дитина.

— А ти все-таки примусь ще свого "Оракула"...

— Само собою,— запевнив Хайман,— комп'ютер увесь час одержує дані про ситуацію і кожного дня викидає прогноз.

Нарешті настав день, коли Хайман бадьоро повідомив:

— "Оракул" вважає, що небезпека для Колверта минула. І, за всіма ознаками, він здобуде перемогу на виборах.

Дайана зраділа, обличчя її звеселіло, і вже на Хаймана дивилися з екрана очі, повні світла і тепла. Того ж вечора вони зустрілися, і тільки й розмов було, що про Колверта.

— От буде справедливо, якщо він переможе на виборах! — сказала Дайана, прихилиючись до Хайманового плеча.— Ти чув, як він виступав за права жінок?

— Так, це прогресивний діяч, він, певна річ, переможе того мурмила з волосатими руками.

Хайман тримався спокійніше, аніж тоді, але часом непомітно позирав назад: чи не тягнеться за ними "хвіст"? Нічого підозрілого не помічав. Скидалося на те, що гангстери залишили його в спокої, навіть за "Карткою фатуму" не з'являлися. Хоч... Може, дізналися, що тепер "Оракула" пильнують агенти поліції? Як би там не було, Хайман і Дайана тішилися спокоєм.

Але в день виборів спокій вибухнув. І саме тоді, коли вони, забувши про все на світі, шугали на скутері по синьому шовку Озера Молодості. З екрана, вмонтованого на панелі керування, прилизаний диктор повідомив про зникнення Колверта і про зрослі шанси огидного Дайані мурмила.

Хайман одразу ж зупинив скутера. Хвилі вляглися, розгладились, небо з'єдналося із своїм відображенням, і вони повисли в порожнечі.

— Як же це так? — розпачливо скрикнула Дайана. — Де ж справедливість?

Хайман пробував заспокоїти її, але марно. Довелося відвезти додому. Дівчина страждала, і він побоювався, що зляже. Але ні. Дайана витримала, навіть погодилася зустрітися наступного вечора. Тільки була сердита, сповнена якоїсь негативної енергії, що могло штовхнути її на безрозсудні вчинки.

— Чого ж вартий твій "Оракул"? — кепкувала вона, кривлячи свої гарні соковиті губи в іронічну посмішку. — "Небезпека минула..." Дельфійська Піфія, хоч і без електроніки, а й то пророкувала краще.

Хайман захищав свого ідола, доводячи, що це екстраординарний випадок, що не могли ж вони одержати інформацію про заміри і тактику гангстерів, але Дайана висміювала ці аргументи усе завзятіше, бо ненавиділа "Оракула" ще й за те, що той забирає в неї нареченого.

— Слухай, а про себе і своє становище цей електронний бевзь має повну інформацію?

— Авжеж.

— І зможе накладати свою "Картку фатум"?

— Звичайно, — знизав плечима Хайман. — Але навіщо це?

Дайана примружила очі, трохи помовчала, а тоді стиха промовила:

— Просто цікаво.

— Якщо тобі так цікаво, то приїжджай, познайомишся з "Оракулом" і поспитаєш його сама. Переконаєшся, що він зовсім не бевзь, ще й пофілософствуєш з ним.

Знайомство відбулося через кілька днів — Дайана заїхала до Хаймана після занять у коледжі.

— Ну, де твій електронний філософ?

В її чорних очах зблиснула іронія. Хайман поблажливо усміхнувся:

— Ходімо до центрального пульта.

Величезний округлий зал нагадував якийсь новітній храм. Його увінчує купол з голубого пластика, підсвічений люмінесцентними лампами, а внизу три чверті периметра охоплює велетенський сегмент самого пульта, схожого на модерний іконостас. Прозорими переборками пульт поділений на численні кабінки, в яких сидять, схилившись до мікрофонів, чоловіки й жінки, — сповідаються електронному богові.

У залі тихо, чути лише приглушений шепіт чи шелестіння.

— А де ж він сам? — спитала Дайана, роззираючись навколо.

Хайман змахнув рукою сюди й туди:

— Оце ж він і є, ти перебуваєш у святах святих.

Провів її до порожньої кабінки, і Дайана зручно вмостилася перед овальним екраном, що нагадував велике більмо. На панелі стояв мікрофон і лежали навушники.

— Контакт з "Оракулом" можна здійснювати або візуально — за допомогою екрана, або фонетично — через мікрофон і навушники. Оце ось світний олівець — пиши запитання на екрані, там же з'являться і відповіді.

— Краще я порозмовляю з ним,— Дайана почала припасовувати навушники, розгладжуючи своє пишне чорне волосся.— До речі, розмова фіксується?

— Обов'язково. Це ж для "Оракула" один із каналів інформації. Натисни кнопку контакту — ось вона позначена літерою "К",— і говори в мікрофон. Закінчиш — я прийду.

Хайман схилювався, поцілував її в щоку і вийшов. На душі в нього було весело і легко. Ще б пак! Дайані лишалось трохи більше місяця до закінчення коледжу, і тоді вони одружаться. Перша шлюбна подорож — навколо рідної планети, друга — на Місяць...

Тим часом Дайана хапливо натиснула кнопку контакту, і в навушниках почувся хрипкуватий голос:

— Я слухаю вас.

Першої миті Дайана розгубилася і не знала, з чого почати. Але то була тільки мить.

— Чи справді ти, "Оракуле", претендуєш на роль провидця? — спитала може трохи різкувато.

— Найперше, я мушу знати, з ким контактую,— тим же сухим тоном обізвався "Оракул", і коли Дайана коротко поінформувала про себе, провадив далі: — Термін "провидець" в епоху електроніки застарів. Я — прогнозист, футуролог. Екстраполяція будь-якого нинішнього стану в майбутнє здійснюється мною на основі об'єктивних даних.

— Отже, це наука?

— Так.

— Тоді злочин твій ще тяжчий.

— Я не відчуваю ніякого злочину.

— Ти нічого не відчуваєш, бо ти — бездушний клубок напівпровідників і транзисторів.

— Душа — це метафора, образ. Де в людському організмі розташована душа?

Дайану починав дратувати цей самовпевнений голос.

— Душа розташована за межами твоїх інтелектуальних можливостей,— сказала різко.— Не будемо про це розводитись.

— Мої інтелектуальні можливості безмежні,— самовдоволено промовив "Оракул".— Транзисторні схеми — надійніші, ефективніші від білкових.

— А чому ж загинув Колверт?

— У випадку Колверта я не мав достатньої інформації.

— Які ж підстави були в тебе оголосити, що небезпека минула?

— Мене змусили.

— Он як! — здивувалась Дайана.— Значить, тебе можуть використовувати у злочинних цілях?..

— Добро і зло мені абсолютно однакові. Та, зрештою, це два боки однієї медалі.

— Це також обтяжує твій злочин.

— Мені це байдуже.

— А ти не відчуваєш небезпеки, загрози своєму існуванню?

— Ні. Я дуже дорогий — коштує півмільярда,— і мене пильнують, мов президента.

— Виходить, що астролог імператора Тіберія був набагато проникливіший за тебе[1]. Він володів добре розвиненою інтуїцією.

— Інтуїція мені зовсім ні до чого. Моя тріада: інформація, аналіз, висновок.

— Ти зруйнував численні сім'ї, призвів до самогубств, розлучив багато закоханих пар. Ти завдав горя багатьом людям, "Оракуле", а це не минає безкарно.

Несподівано в навушниках почулося потріскування і клацання. Потім той самий голос проказав:

— Це я так сміюся. Мені не вмонтували емоційних схем, то я отак.

— Шкода, що ти не вмієш плакати...

Дайана скинула навушники і, приклавши долоні до грудей, почала дивитися в сліпе око екрана. Була впевнена, що з того боку до нього підходять проводи високої напруги. Якщо їх зігнути, покарьожити — спалахне ізоляція...

— Я слухаю вас...— виривалося з навушників, але Дайана не обзивалася, та вона, певне, й не чула того осоружного хрипіння.

Прострілювала поглядом екран, посилаючи туди сфокусовану психічну енергію. Дивилася доти, поки не замигали червоні індикатори — вісники аварії. Відчувши сморід горілого пластика, Дайана полегшено зітхнула і на секунду заплющила очі. Потім підвелася і, похитуючись, пішла до виходу.

Зал гудів, люди галасливо метушилися, штовхалися — кожен хотів якомога швидше вискочити з цього вертепу. Раптом розлігся рев сирени, і Дайана побачила пасма диму, що вже сягали купола.

"Ревеш, клятий електронний звіре,— зловтішно подумала дівчина,— чи, може, так смієшся? — Її здивувало, що думає про комп'ютер, як про живу істоту, але ж це уривчасте ревіння викликало саме таку асоціацію. Здавалося, поранений хижак і лютує, і погрожує, і благає допомоги.— Нічого, це волають про порятунок півмільярда, вкладені в цей химерний витвір".

Хайман, ошелешений, розгублений, може, навіть переляканий, протиснувся до неї вже біля виходу.

— Ну, як ти? — загукав, як до глухої.— Не злякалася? Така жахлива аварія!

— І цей провидець не передбачив? — осміхнулась Дайана.— То чого ж він вартий?

— О, він вартий п'ятсот тисяч! Якщо страхова компанія не виплатить... вилетимо в трубу!

Натовп відтиснув його, а Дайану буквально понесли до виходу, проте вона встигла почути розпачливе:

— Я лишаюся тут!.. Подзвоню-у-у...

"Оракул" горів цілу ніч, і Дайана могла спостерігати цю пожежу на екрані телевізора. Численні пожежні команди боролися з вогнем, хльоскаючи його струменями якихось хімікатів, кидаючи всередину бомби, що виділяли величезну кількість липкої піни. Було добре видно, як швидко росли сизі лискучі кулі тієї піни, як вони лопалися і зникали в язиках полум'я.

"Тепер Хайман вільний і від "Оракула", і від усяких погроз та шантажу,— думала, напівлежачи в кріслі, Дайана.— Помандруємо навколо Землі... Це він правильно надумав: спочатку треба побачити свою планету, а вже потім — у космос..."

Вони зустрілися лише наступного вечора і цього разу поїхали в Луна-парк. І знову Хайман був замислений, похмурий.

— Експерти провадять розслідування,— говорив, поглядаючи з-під насуплених брів на Дайану.— Але що вони зможуть знайти серед горіляччя? Нещасний випадок — нічого іншого й не скажеш.

— А записи... ну, його фіксації — теж загинули? — раптом спитала Дайана, і в її голосі Хайман уловив тривогу і озвався:

— Згоріло все дотла, вціліли тільки стіни. Це ж електроніка, там знаєш, скільки пластиків...

Хоч йому було й ніяково, Хайман мимоволі стежив за реакцією Дайани — чи не зрадіє? Ні, Дайана спокійно і навіть байдуже поставилась до того факту, що від "Оракула" нічого не лишилось.

— В новому проекті доведеться особливо подбати про захист від усяких випадковостей.

Дайана різко повернула до нього свою красиву голову.

— Ти кажеш: но-вий про-ект? — вимовила по складах.

— Звичайно.

— А наша подорож?

— Відкладемо. Погодься, що в такій ситуації... Чому ти... проти "Оракула"?

— Розумієш... Якби таку електронну систему поставити на варті здоров'я людини... Хоча б рання і точна діагностика...

— Я над цим подумаю, обіцяю тобі. Ми створимо нового "Оракула"!

Хайман запалився і голосно просторікував про новий екземпляр електронного ідола.

Зупинилися біля мальовничої каруселі.

"О боже,— подумала Дайана, вже не дослухаючись до слів нареченого,— невже наше життя — теж карусель?"

[1] Астролог Трассіл, здогадавшись, що Тіберій вивідує його і може скинути зі скелі, заговорив про смертельну небезпеку і цим врятував своє життя.